

**Товариство з обмеженою
відповідальністю "Катерпіллар Файненшл Україна"**

**Фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів
фінансової звітності
та звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2020 року

ЗМІСТ

Звіт незалежних аудиторів

Фінансова звітність

Звіт про фінансовий стан.....	3
Звіт про сукупний дохід.....	4
Звіт про зміни капіталу.....	5
Звіт про рух грошових коштів.....	6

Примітки до фінансової звітності

1	Загальна інформація.....	7
2	Умови, в яких працює Компанія.....	7
3	Основні принципи облікової політики.....	8
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	16
5	Нові положення бухгалтерського обліку.....	16
6	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами.....	17
7	Грошові кошти та їх еквіваленти.....	18
8	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом.....	19
9	Деривативні інструменти.....	23
10	Передоплати та інша дебіторська заборгованість.....	24
11	Зобов'язання за кредитами.....	25
12	Інші зобов'язання.....	26
13	Адміністративні витрати.....	27
14	Інші операційні доходи/(витрати).....	27
15	Прибуток / (збиток) від курсових різниць, чиста сума.....	27
16	Податки на прибуток.....	27
17	Умовні та інші зобов'язання.....	28
18	Управління фінансовими ризиками.....	30
19	Управління капіталом.....	35
20	Справедлива вартість фінансових інструментів.....	35
21	Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	36
22	Події після дати балансу.....	36

Звіт незалежного аудитора

Учасникам та управлінському персоналу Товариства з обмеженою відповідальністю "Катерпіллар Файненшл Україна"

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю "Катерпіллар Файненшл Україна" (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2020 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2020 року;
- звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни капіталу за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу

безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з управлінським персоналом, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Вихованець Максим Володимирович.

ТОВ АФ «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)»

ТОВ АФ «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)»

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

м. Київ, Україна
25 травня 2021 року

Вихованець Максим Володимирович

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101814

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про фінансовий стан – 31 грудня 2020 року

У тисячах українських гривень	Прим.	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	32,883	110,878
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	8	1,091,551	825,166
Деривативні інструменти	9	6,597	12,954
Передоплати та інша дебіторська заборгованість	10	13,833	13,131
Передоплата податку на прибуток		-	-
Запаси		9,519	4,630
Основні засоби		1,573	1,578
ВСЬОГО АКТИВІВ		1,155,956	968,337
Зобов'язання			
Зобов'язання з поточного податку на прибуток		701	1,559
Інші зобов'язання	12	8,388	7,200
Зобов'язання за кредитами	11	993,915	845,145
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		1,003,004	853,904
КАПІТАЛ			
Зареєстрований капітал		46	46
Накопичений прибуток		152,906	114,387
Всього капіталу		152,952	114,433
Всього зобов'язань та капіталу		1,155,956	968,337

Затверджено до випуску та підписано 25 травня 2021 року

Директор

Андрій Шевель

Головний бухгалтер

Алла Клименко

(Handwritten signatures and initials)

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про сукупний дохід за 2020 рік

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2020 рік	2019 рік
Процентні доходи		113,649	93,153
Процентні та комісійні витрати	11	(59,493)	(31,801)
Чисті процентні доходи		54,156	61,352
Нарахування резерву під очікувані кредитні збитки	8	(3,501)	(952)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом		50,655	60,400
Адміністративні витрати	13	(12,780)	(17,972)
Витрати на збут		(2,348)	(1,765)
Інші операційні доходи/(витрати), чиста сума	14	(4,527)	(6,365)
Зміна вартості деривативних інструментів		(5,363)	12,334
Прибуток/(збиток) від курсових різниць, чиста сума	16	18,177	(5,980)
Прибуток до оподаткування		43,814	40,652
Витрати з податку на прибуток	17	(5,295)	(4,806)
Чистий прибуток за рік		38,519	35,846
Всього сукупного доходу за рік		38,519	35,846

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про зміни капіталу за 2020 рік

<i>У тисячах українських гривень</i>	Зареєстрований капітал	Накопичений прибуток/(збиток)	Всього
Залишок на 1 січня 2019 р.	46	78,541	78,587
Прибуток за рік	-	35,846	35,846
Всього сукупного доходу		35,846	35,846
Залишок на 31 грудня 2019 р.	46	114,387	114,433
Залишок на 1 січня 2020 р.	46	114,387	114,433
Прибуток за рік	-	38,519	38,519
Всього сукупного доходу	-	38,519	38,519
Залишок на 31 грудня 2020 р.	46	152,906	152,952

ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна"
Звіт про рух грошових коштів за 2020 фінансовий рік

У тисячах українських гривень	Прим.	2020 р	2019 р
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані та реалізовані курсові різниці, що виникають на дебіторській заборгованості за фінансовим лізингом		116,258	118,154
Проценти сплачені	11	(52,281)	(46,010)
Надходження авансів від покупців та замовників		194,709	212,312
Надходження від продажу активів, раніше наданих у лізинг клієнтам		9,646	2,463
Витрачання на сплату авансів		(214,617)	(230,422)
Витрачання на оплату предмета лізингу		(631,604)	(651,164)
Надходження від заборгованості за фінансовим лізингом		520,336	447,984
Надходження від боржників		3,121	1,870
Надходження від повернення авансів		3,355	657
Інші надходження		679	126
Затрати на персонал		(3,034)	(3,128)
ПДВ та інші податки сплачені		(1,584)	(9,562)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		(6,153)	(1,056)
Адміністративні та інші витрати сплачені		(1,981)	(4,819)
Чисті грошові кошти (використані) /отримані у операційній діяльності		(63,150)	(162,595)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від позикових коштів	11	859,371	1,154,025
Погашення позикових коштів	11	(882,567)	(919,048)
Чисті грошові кошти, використані /(отримані) у фінансовій діяльності		(23,196)	234,977
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	16	8,351	(1,207)
Чисте зменшення (збільшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(77,995)	71,175
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		110,878	39,703
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		32,883	110,878

1 Загальна інформація

Фінансова звітність ТОВ "Катерпіллар Файненшл Україна" (далі – Компанія) підготовлена за 2020 фінансовий рік відповідно до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності.

Компанія зареєстрована в Україні та є резидентом України. Товариство було внесено в реєстр осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги.

Станом на 31 грудня 2020 року і 31 грудня 2019 року Caterpillar Financial Service Corporation, та Caterpillar International Service Corporation володіють Компанією на 99% та 1%, відповідно. Ці компанії входять до корпорації Caterpillar Inc., що є фактичною контролюючою материнською компанією.

Основна діяльність. Основна діяльність Компанії – це надання фінансування покупцям техніки та запчастин до неї шляхом проведення операцій фінансового лізингу з фізичними і юридичними особами.

Юридична адреса та місце ведення діяльності. Юридична адреса Компанії: вулиця Васильківська 34, м. Київ, 03022, Україна.

Валюта представлення. Ця фінансова звітність представлена у тисячах українських гривень, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Компанія

Макроекономічна ситуація протягом перших місяців 2020 року сприяла стабілізації фінансової системи України. У 2020 році темп інфляції споживчих цін в Україні становив 5% (у порівнянні з 4,1% у 2019 році). Проте внутрішні та зовнішні фактори, вплив яких на економіку України розпочався у другому півріччі 2019 року та значно посилювався у 2020 році, призвели до девальвації гривні. Станом на 31 грудня 2020 року офіційний обмінний курс гривні по відношенню до долара США становив 28,26 гривні за 1 доллар США порівняно з 23,69 гривні за 1 доллар США станом на 31 грудня 2019 року.

Триває період погашення державних боргів, які Україна залучала в кризові періоди для підтримки валютної ліквідності. Валютні виплати за державним боргом залишаються концентрованими. Сукупно у 2020-2022 роках валютні виплати Уряду та Національного банку України (НБУ) разом з процентами перевищать 24 мільярди доларів США. Більшу частину цієї суми потрібно буде рефінансувати на зовнішніх ринках.

У наступних періодах основний макроекономічний ризик представлений значними виплатами державного боргу. У зв'язку з цим критично важливими залишаються реалізація нової програми Міжнародного валютного фонду та умови співпраці з іншими міжнародними фінансовими установами.

Станом на кінець 2019 року НБУ встановив облікову ставку у розмірі 13,5%. Протягом 2020 року було прийнято рішення щодо подальшого пом'якшення монетарної політики, і облікову ставку НБУ було зменшено до 6%. Стрімкий розвиток подій, спричинених поширенням коронавірусу, призвів до формування розривів ліквідності окремих банків та зростання попиту на міжбанківські кредитні ресурси. З метою збереження фінансової стабільності НБУ переглянув принципи функціонування кредитно-грошової політики, запровадив довгострокове рефінансування банків, підкріпив банки готівковою іноземною валютою, відстрочив формування банками резервів капіталу, запропонував банкам запровадити особливий пільговий період обслуговування кредитів у період дії карантину для населення та бізнесу (кредитні канікули).

Уряд, який був сформований після парламентських виборів у липні 2019 року, був відправлений у відставку 4 березня 2020 року, і був призначений новий уряд. У контексті політичних змін ступінь непевності, у тому числі щодо майбутнього напрямку реформ в Україні, залишається вкрай високим. Окрім цього, негативна динаміка світових ринків, пов'язана з пандемією коронавірусу, може мати подальший негативний вплив на економіку України. Остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її поточні наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший негативний вплив на економіку України та бізнес Компанії.

2 Умови, в яких працює Компанія (продовження)

Вплив COVID-19

На початку 2020 року нове захворювання, викликане коронавірусом (COVID-19), почало швидко поширюватися по всьому світу, в результаті чого Всесвітня організація охорони здоров'я у березні 2020 року оголосила про пандемію. Заходи, що були вжиті багатьма країнами для стримання поширення COVID-19, призводять до значних зривів операційної діяльності багатьох компаній та мають значний вплив на світові фінансові ринки. Значення впливу COVID-19 на бізнес Компанії багато в чому залежить від тривалості та охоплення світової та української економік ефектами пандемії.

Керівництво вживає всіх відповідних заходів для запобігання поширенню коронавірусу, у тому числі весь персонал забезпечений засобами індивідуального захисту, для адміністративних працівників запроваджено дистанційний режим роботи.

Оскільки ситуація нестабільна і швидко змінюється, керівництво не вважає практично доцільним надавати у звітності кількісну оцінку потенційного впливу цього поширення коронавірусної інфекції на Компанію. Керівництво Компанії не очікує суттєвого негативного впливу на фінансові показники Компанії внаслідок спалаху. Однак, обмежувальні заходи, застосовані Урядом України, із високою ймовірністю негативно вплинуть на економіку України в цілому, а отже, можуть вплинути на здатність клієнтів Компанії своєчасно та у повному обсязі погашати лізингові платежі. Впродовж звітного періоду та станом на дату випуску цієї фінансової звітності Компанія зіштовхнулася з потребою надати додаткову відстрочку оплати деяким своїм клієнтам. Відсоток контрактів, що були змінені впродовж 2020 року, становить 2.4% від загального портфеля, в той час як за період з дати звітування до дати випуску цієї фінансової звітності було змінено 0.2% лізингових угод від загального портфеля. Значна відстрочка грошових потоків за лізингом може вплинути на здатність Компанії повертати позики відповідно до передбачених кредитними угодами графіків. Керівництво очікує, що у такому разі вони будуть у змозі відстрочити погашення коштів за кредитними угодами з компаніями під спільним контролем без суттєвих штрафів.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю. Нижче описані основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи облікової політики застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше (див. Примітки 5).

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та кількості фінансових інструментів, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримується Компанією, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Методи оцінки, такі як модель дисконтування грошових потоків, а також моделі, основані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до Рівня 1 відносяться оцінки за цінами котирувань (нескоригованих) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань, (ii) до Рівня 2 - отримані за допомогою методів оцінки, в яких усі використані істотні вхідні дані, які або прямо (наприклад, ціна), або опосередковано (наприклад, розраховані на основі ціни) є спостережуваними для активу або зобов'язання (тобто, наприклад, розраховані на основі ціни), і (iii) оцінки Рівня 3 - це оцінки, що не основані виключно на спостережуваних ринкових даних (тобто для оцінки потрібен значний обсяг вхідних даних, які не спостерегаються на ринку).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх збитків за кредитами) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Всі фінансові інструменти Компанії відображаються за амортизованою вартістю, окрім вбудованих похідних фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю.

Початкове визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Справедливою вартістю фінансових інструментів при їх первісному визнанні є ціна операції. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердження якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Класифікація фінансових активів. Фінансові активи представлені дебіторською заборгованістю та деривативними інструментами.

Дебіторська заборгованість – це непохідний фінансовий актив, що не котирується на активному ринку, з фіксованими платежами або такими, що можуть бути визначені, крім тих фінансових активів, які Компанія має намір продати у короткій перспективі.

Деривативні інструменти Компанії представлені валютними похідними фінансовими інструментами вбудованими в лізингові контракти.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання представлені зобов'язаннями за кредитами та іншими фінансовими зобов'язаннями.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанія класифікує фінансові активи у такі категорії оцінки: за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків. Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Фінансові активи – рекласифікація. Фінансові інструменти рекласифікуються тільки у випадку, якщо змінюється бізнес-модель для управління цим портфелем у цілому. Рекласифікація проводиться перспективно з початку першого звітного періоду після зміни бізнес-моделі. Компанія не змінювала свою бізнес-модель протягом поточного та порівняльного періодів і не здійснювала рекласифікації.

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. На основі прогнозів Компанія оцінює очікувані кредитні збитки, пов'язані з борговими інструментами, які оцінюються за амортизованою вартістю для активів за договорами з покупцями. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів і активів за договорами з покупцями на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Боргові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Компанія застосовує «триетапну» модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання. Фінансовий інструмент, який не є знеціненим при первісному визнанні, класифікується як такий, що відноситься до Етапу 1. Для фінансових активів Етапу 1 очікувані кредитні збитки оцінюються за сумою, яка дорівнює частині очікуваних кредитних збитків за весь строк, що виникають внаслідок дефолтів, які можуть відбутися протягом наступних 12 місяців чи до дати погашення відповідно до договору, якщо вона настає до закінчення 12 місяців («12-місячні очікувані кредитні збитки»).

Якщо Компанія ідентифікує значне підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання, актив переводиться в Етап 2, а очікувані кредитні збитки за цим активом оцінюються на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк, тобто до дати погашення відповідно до договору, але з урахуванням очікуваної передоплати, якщо вона передбачена («очікувані кредитні збитки за весь строк»). Опис порядку визначення Компанією значного підвищення кредитного ризику наведений у Примітці 19. Якщо Компанія визначає, що фінансовий актив є знеціненим, актив переводиться в Етап 3, і очікувані по ньому кредитні збитки оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Визначення Компанією кредитно-знецінених активів та визначення дефолту описані у Примітці 19. Для придбаних чи створених кредитно-знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки завжди оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання. Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Компанія намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (і) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Фінансові активи – модифікація. Компанія іноді переглядає або іншим чином модифікує договірні умови фінансових активів. Компанія оцінює, чи є модифікація передбачених договором грошових потоків суттєвою з урахуванням, серед іншого, таких факторів: наявності нових договірних умов, які мають значний вплив на профіль ризиків за активом, суттєвої зміни процентної ставки, зміни валютної деномінації, появи нового чи додаткового кредитного забезпечення, які чинять істотний вплив на кредитний ризик, пов'язаний з активом, або значного подовження строку кредиту у випадках, коли позичальник не зазнає фінансових труднощів.

Якщо модифіковані умови суттєво відрізняються, так що права на грошові потоки від первісного активу спливають, Компанія припиняє визнання первісного фінансового активу і визнає новий актив за справедливою вартістю. Датою перегляду умов вважається дата первісного визнання для цілей розрахунку подальшого знецінення, у тому числі для визначення факту значного підвищення кредитного ризику. Компанія також оцінює відповідність нового кредиту чи боргового інструмента критерію виплат виключно основної суми боргу та процентів. Будь-яка різниця між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинене, та справедливою вартістю нового, суттєво модифікованого активу відображається у складі прибутку чи збитку, якщо різниця, по суті, не відноситься до операції з капіталом із власниками.

У ситуації, коли перегляд умов був викликаний фінансовими труднощами контрагента чи його неспроможністю виконати первинно узгоджені платежі, Компанія порівнює первісні та скориговані грошові потоки з активами на предмет істотної відмінності ризиків та вигод від активу внаслідок модифікації умов договору. Якщо ризики і вигоди не змінюються, істотна відмінність модифікованого активу від первісного активу відсутня, і його модифікація не призводить до припинення визнання. Компанія здійснює перерахунок валової балансової вартості шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків за договором за первісною ефективною процентною ставкою (чи за ефективною процентною ставкою, скоригованою з урахуванням кредитного ризику для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів) і визнає прибуток чи збиток від модифікації у складі прибутку чи збитку.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою кошти на банківських рахунках та строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців, які можна конвертувати у відому суму готівки і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю, оскільки (і) вони утримуються для отримання передбачених договором грошових потоків і ці грошові потоки являють собою виключно виплати основної суми боргу та процентів та (ii) вони не віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові зобов'язання – категорії оцінки. Фінансові зобов'язання класифікуються як у подальшому оцінювані за амортизованою вартістю, крім: (i) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваних для торгівлі (наприклад, короткі позиції по цінних паперах), умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні; та (ii) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Компанією та її первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними, якщо дисконтована приведена вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи всі сплачені винагороди за вирахуванням отриманих винагород, дисконтованих із використанням первісної ефективної процентної ставки, як мінімум, на 10% відрізняється від дисконтованої приведеної вартості решти грошових потоків від первісного фінансового зобов'язання. Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації заднім числом, при цьому прибуток або збиток відображається у складі прибутку чи збитку, якщо економічна суть різниці у балансовій вартості не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом. У випадках, коли Компанія виступає лізингодавцем відповідно до лізингового контракту, за яким переважно всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, передаються одержувачу лізингу, активи, передані у лізинг, відображаються у складі дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом і обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом спочатку визнається на дату початку лізингу (дату початку терміну дії лізингу) із використанням ставки дисконтування, визначеної на дату лізингової угоди (датою лізингової угоди вважається дата підписання лізингового контракту або дата, коли сторони домовились про основні умови лізингу, залежно від того, яка дата настала раніше).

Різниця між загальною сумою такої заборгованості та її дисконтованою вартістю відображається як неотриманий фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом терміну лізингу із використанням методу чистих інвестицій (до оподаткування), який відображає постійну періодичну норму доходності. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з організацією лізингу, включаються до первісної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, зменшуючи суму доходу, що визнається за період лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі процентних доходів у прибутку чи збитку за рік.

При проведенні аналізу дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом за кредитною якістю Компанія класифікує таку заборгованість за рейтинговою шкалою на основі параметрів оцінки співвідношення кількісних та якісних показників його діяльності в минулому. Шкала рейтингів - це результат оцінки платоспроможності клієнта у буквеному вираженні. Основні кількісні показники, які Компанія застосовує для визначення рейтингів це – коефіцієнти ліквідності та платоспроможності. Якісні показники - при проведенні аналізу кредитів клієнтам: вид діяльності та його ризиковість, час існування підприємства, кредитна історія та інші.

Агрегована група А – до групи відносяться клієнти, що мають гарний фінансовий стан, не мають прострочених заборгованостей, проблем з ліквідністю, критичних складностей на ринку, не планують скорочення своєї діяльності, а також гарну кредитну історію.

Агрегована група В – до групи відносяться клієнти з середнім фінансовим станом, які мають показники діяльності, що дещо нижчі від рекомендованих.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Агрегована група С – до групи відносяться клієнти з фінансовим станом нижче середнього і мають показники нижче від рекомендованих. Як правило, у таких клієнтів може спостерігатись часткова нестача ліквідності, низька доля власного капіталу у загальних активах, низька прибутковість і таке інше.

Група D – до групи відносяться клієнти з поганим фінансовим станом. Ці клієнти можуть мати або поодинокі критичні проблеми у сферах своєї діяльності або комплекс проблем.

Група E – нечисленна група клієнтів, до якої, як правило входять щойно створені компанії, з повною відсутністю або незначним об'ємом діяльності, показники яких важко оцінити.

Група F – група, що об'єднує клієнтів з негативними або критичним показниками, які є ризиковими. Як правило, ризиковість таких клієнтів зменшується за рахунок залучення додаткових гарантій (наприклад, платоспроможних поручителів).

Вбудовані похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, обліковуються разом, якщо їхні ризики та економічні характеристики тісно пов'язані з ризиками та економічними характеристиками основної угоди. Наприклад, деривативи, що вбудовані в контракти з фінансового лізингу, переоцінюються у складі фінансової дебіторської заборгованості за кожним окремим лізинговим контрактом, в протилежному разі, такі похідні фінансові інструменти відокремлюються від основного інструменту. Такі похідні фінансові інструменти обліковуються за справедливою вартістю.

Для визначення справедливої вартості вбудованих похідних фінансових інструментів Компанія використовує модель оцінки Блека-Шольца із використанням вхідних параметрів Рівня 3.

Всі похідні фінансові інструменти показуються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних фінансових інструментів відносяться на прибуток чи збиток за рік.

Прострочення сплати лізингових платежів. У випадку прострочення оплати будь-якого лізингового платежу, контрагенту Компанії нараховується пеня на фактичну суму заборгованості на кожний окремий період нарахування в розмірі, що не перевищує подвійної облікової ставки Національного банку України (що діяла у період, за який сплачується пеня).

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів. Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом.

Інші передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку.

Витрати майбутніх періодів. До витрат майбутніх періодів відносяться витрати на страхування техніки, наданої у фінансову оренду. Витрати майбутніх періодів обліковуються за первісною вартістю та списуються до інших операційних доходів/(витрат) рівними частинами протягом терміну дії страхового контракту.

Операційний лізинг – Компанія як одержувач лізингу. У випадках, коли Компанія виступає одержувачем лізингу в межах оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються лізингодавцем Компанії, загальна сума лізингових платежів включається до складу прибутку чи збитку за рік рівними частинами протягом строку лізингу. Строк лізингу – це строк дії укладеного одержувачем лізингу договору про некасовуваний лізинг активу, а також будь-який подальший строк після закінчення строку дії договору, протягом якого одержувач лізингу може, на свій власний розсуд, продовжувати лізинг цього активу, здійснюючи чи не здійснюючи лізингові платежі, тоді як у момент початку лізингу існує об'єктивна впевненість у тому, що одержувач лізингу має намір реалізувати своє право лізингу.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Запаси. Запаси включають технічні засоби, придбані для лізингу та технічні засоби, вилучені у клієнтів для розрахунку за простроченою дебіторською заборгованістю за фінансовим лізингом. Запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість запасів визначається за ідентифікованою вартістю. Первісна вартість запасів включає ціну придбання, імпорتنі мита та інші податки (крім тих податків, які у подальшому організація відшкодує у податкових органів), витрати на транспортування і оформлення та інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням готової продукції, крім торгових знижок, бонусів та інших подібних статей.

Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут. Технічні засоби, отримані після припинення фінансового лізингу для розрахунку за простроченою дебіторською заборгованістю, спочатку визнаються за вартістю існуючого залишку заборгованості за предметом лізингу у момент їх вилучення та включаються до складу товарно-матеріальних запасів, оскільки

Компанія планує відшкодувати вартість цих активів за рахунок продажу, а у подальшому переоцінюються та обліковуються відповідно до облікової політики цих категорій активів.

Станом на 31 грудня 2020 року залишкова балансова вартість технічних засобів, що перейшли у власність Компанії, становила 9,519 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року: 4,630 тисяч гривень).

Податки на прибуток. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог законодавства, яке діяло або фактично було введено в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам стосовно оподаткованого прибутку за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання було згорнуто лише по окремих компаніях Компанії. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Податок на додану вартість. Вихідний ПДВ при продажі товарів та послуг обліковується у момент отримання товарів або послуг клієнтом або у момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Вихідний ПДВ при здійсненні операцій фінансового лізингу формується виключно в момент передачі об'єкта фінансового лізингу на повну вартість об'єкта лізингу.

Вхідний ПДВ обліковується таким чином: право на податковий кредит із вхідного ПДВ при закупівлях виникає у момент отримання накладної з ПДВ, яка складається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів або послуг, залежно від того, що відбувається раніше.

У тих випадках, коли під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Капітал. Власний капітал відображений в номінальній сумі частки, внесеної та сплаченої засновником Товариства. Розмір власного капіталу відповідає встановленому в статуті Товариства.

Учасники Компанії мають право на відшкодування їхніх часток у статутному капіталі Компанії у грошовій формі. Зобов'язання Компанії з відшкодування призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює приведеній вартості відшкодування, навіть якщо вказане зобов'язання залежить від наміру учасника реалізувати своє право. Проте у певних випадках Компанія може класифікувати свої чисті активи як капітал, якщо задоволено кожен з критеріїв, передбачених пп. 16А та 16Б МСБО 32.

Компанія виконує критерії, передбачені пп. 16А та 16Б МСБО 32, тому чисті активи, які належать учасникам, відповідають визначенню інструментів капіталу і, відповідно, класифіковані як власний капітал.

Зобов'язання за кредитами. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Різниця між чистою сумою надходжень та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом строку, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Інші зобов'язання. Інші зобов'язання складаються з кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості, які визнаються, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. У подальшому вони переоцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій та дисконтів при розрахунку. Резерви зобов'язань та відрахувань у складі зобов'язань – це зобов'язання не фінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Компанії є національна валюта України – українська гривня.

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Компанії за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець відповідного звітного періоду. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Компанії за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку за рік як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю.

Станом на 31 грудня 2020 року основний курс обміну, що застосовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким:

	31 грудня 2020 р., гривень	31 грудня 2019 р., гривень
1 долар США	28.27	23.69
1 євро	34.74	26.42

Винагороди працівникам. Компанія сплачує передбачений законодавством єдиний соціальний внесок до Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби, на території якої здійснюється більшість її операцій, на користь своїх українських працівників. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Витрати на заробітну плату, єдиний соціальний внесок до Державного пенсійного фонду України, оплачувані річні відпустки, лікарняні та премії нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Компанії.

Визнання доходів. Доходи визнаються у разі, якщо їх суму можна визначити з достатнім рівнем точності та існує ймовірність отримання Компанією майбутніх економічних вигід.

Процентні та подібні доходи. Процентні та подібні доходи від дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом визнаються на пропорційно-часовій основі з використанням методу ефективної процентної ставки. При розрахунку враховуються всі договірні умови фінансового інструмента (наприклад, можливості передоплати) та включаються винагороди або додаткові витрати, які безпосередньо пов'язані з інструментом і є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, а не майбутніми кредитними збитками.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування.

Презентація доходів та витрат від продажу товарно-матеріальних запасів. Доходи та витрати від продажу товарно-матеріальних запасів відображаються у складі інших операційних доходів/(витрат) на нетто-основі.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року наведені нижче.

Збитки від знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом. Оцінка очікуваних кредитних збитків – це суттєва оцінка, яка передбачає визначення методології оцінки, моделей та вхідних параметрів. Методологія оцінки очікуваних кредитних збитків докладно описана у Примітці 18. Наступні компоненти мають значний вплив на оціночний резерв під кредитні збитки: визначення дефолту, значне підвищення кредитного ризику, ймовірність дефолту, заборгованість на момент дефолту і розмір збитку в разі дефолту, а також моделі макроекономічних сценаріїв. Компанія регулярно аналізує та перевіряє коректність моделей і вхідних параметрів для зменшення різниці між оцінкою очікуваного кредитного збитку та фактичним кредитним збитком.

Збільшення або зменшення оцінки ймовірності дефолту на 10% станом на 31 грудня 2020 року призвело б до збільшення або зменшення загальної суми оціночного резерву під очікувані кредитні збитки на 298/-304 тисяч гривень (31 грудня 2019: 720/ -258 тисяч гривень). Збільшення або зменшення оцінки збитку в разі дефолту (LGD) на 10% станом на 31 грудня 2020 року призвело б до збільшення або зменшення загальної суми оціночного резерву під очікувані кредитні збитки на 501 тисячу гривень (31 грудня 2019: 270 тисяч гривень).

Позики. У ході звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій із непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки для наданих позик. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 6.

Визнання відстроченого податкового активу. На 31 грудня 2020 року Компанія не визнавала відстрочений актив з податку на прибуток в сумі 5 684 тисячі гривень виходячи з оцінок керівництвом майбутнього оподаткованого доходу, утилізації накопичених податкових збитків та діяльності Компанії на ринку протягом наступних років (31 грудня 2019 року: 5 524 тисячі гривень).

5 Нові положення бухгалтерського обліку

Наступні нові стандарти, зміни стандартів та інтерпретації стали обов'язковими для Компанії з 1 січня 2020 року:

- Реформа базової процентної ставки – зміни МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7) (опубліковані 26 вересня 2019 року, вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати, та підлягають застосуванню ретроспективно. Дозволяється дострокове застосування);
- Визначення бізнесу – зміни МСФЗ 3 (опубліковані 22 жовтня 2018 року і вступають у силу для угод придбання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати);

5 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

- Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати);
- Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати).

Ці нові стандарти, зміни стандартів та інтерпретації не мали суттєвого впливу на цю фінансову інформацію.

Наступні зміни стандартів, які стосуються фінансової звітності Компанії, були опубліковані, але не набрали чинності станом на 31 грудня 2020 року:

- Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором- зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати);
- Класифікація зобов'язань як поточних або довгострокових зобов'язань – зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);
- Надходження до запланованого використання, Обтяжливі контракти – вартість виконання контракту, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3 і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати);
- Пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 - зміни МСФЗ 16 (опубліковані 28 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 червня 2020 року або після цієї дати).

Ці зміни стандартів не матимуть суттєвого впливу на Компанію.

6 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2020 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем
Зобов'язання за кредитами	-	790,358
Інші зобов'язання	364	-
Передоплати та інша дебіторська заборгованість	-	978

Станом на 31 грудня 2019 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем
Зобов'язання за кредитами	-	758,730
Інші зобов'язання	389	-

6 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2020 рік:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Номінальні процентні витрати	-	(37,634)	-
Доходи від маркетингових послуг	-	2,833	-
Витрати на послуги	(1,226)	(62)	-
Інші витрати	-	-	(22)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2019 рік:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Безпосередня материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Інші пов'язані особи
Номінальні процентні витрати	-	(11,563)	-
Доходи від маркетингових послуг	-	1,466	-
Витрати на послуги	(1,027)	(2,849)	-
Інші витрати	-	-	(161)

У 2020 році загальна сума винагороди основному управлінському персоналу склала 2,112 тисяч гривень (у 2019 році – 2,562 тисячі гривень).

7 Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року залишки грошових коштів на банківських рахунках та строкові депозити були деноміновані в гривні, доларах США та євро.

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Кошти на банківських рахунках		
Долари США	31,856	66,025
Євро	1,027	27,203
Українські гривні	-	3,565
Строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців		
Українські гривні	-	14,085
Всього	32,883	110,878

Кредитна якість залишків грошових коштів на банківських рахунках та строкових депозитів на основі рейтингу Fitch виглядає наступним чином:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
- без рейтингу (дочірній банк BNP Paribas; ING Bank N.V.; Citigroup Inc.)	32,883	110,878
Всього	32,883	110,878

8 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом

Нижче показано дебіторську заборгованість за фінансовим лізингом (загальна сума інвестицій у лізинг) та її поточну вартість:

У тисячах українських гривень	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2020 р.	627,075	581,319	1,208,394
Неотриманий фінансовий дохід	(72,134)	(39,703)	(111,837)
Резерв на покриття збитків від знецінення	(2,517)	(2,489)	(5,006)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2020 р.	552,424	539,127	1,091,551
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2019 р.	407,918	532,412	940,330
Неотриманий фінансовий дохід	(63,240)	(49,220)	(112,460)
Резерв на покриття збитків від знецінення	(849)	(1,855)	(2,704)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2019 р.	343,829	481,337	825,166

Вся дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом стосується лізингу технічних засобів.

У таблиці далі наведено аналіз кредитного ризику по дебіторській заборгованості за фінансовим лізингом. У таблиці нижче балансова вартість дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом на 31 грудня 2020 року також відображає максимальний кредитний ризик, на який Компанія наражається за цими активами.

У тисячах гривень	Етап 1 (ОКЗ за 12 місяців)	Етап 2 (ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризик)	Етап 3 (ОКЗ за весь строк за кредитно-знеці- неними активами)	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом				
- рейтинг B	38,257	-	-	38,257
- рейтинг C	94,847	3,069	12,447	110,363
- рейтинг D	405,480	5,176	144	410,800
- рейтинг E	388,312	-	-	388,312
- рейтинг F	103,838	42,475	-	146,313
Без рейтингу	2,512	-	-	2,512
Валова балансова вартість	1,033,246	50,720	12,591	1,096,557
Оціночний резерв під кредитні збитки	(1,992)	(982)	(2,032)	(5,006)
Балансова вартість	1,031,254	49,738	10,559	1,091,551

ТОВ "Катерпіллар Файненіал Україна"
Примітки до фінансової звітності – 31 грудня 2020 року

8 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Далі наведено аналіз дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Етап 1 (ОКЗ за 12 місяців)	Етап 2 (ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризикі)	Етап 3 (ОКЗ за весь строк за кредитно-знеці- неними активами)	Всього
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом				
- рейтинг В	30,418	68	-	30,486
- рейтинг С	50,521	14,877	-	65,398
- рейтинг D	228,249	38,398	2,825	269,472
- рейтинг E	307,369	1,405	-	308,774
- рейтинг F	149,322	4,279	-	153,601
Без рейтингу	139	-	-	139
Валова балансова вартість	766,018	59,027	2,825	827,870
Оціночний резерв під кредитні збитки	(2,700)	(4)	-	(2,704)
Балансова вартість	763,318	59,023	2,825	825,166

Основний фактор, який враховує Компанія при визначенні того, чи є сума дебіторської заборгованості знеціненою, – це її прострочений статус. У таблиці нижче представлені зміни оціночного резерву під кредитні збитки та валової амортизованої вартості дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом.

8 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

	Оціночний резерв під кредитні збитки				Валова балансова вартість			
	Етап 1	Етап 2	Етап 3	Всього	Етап 1	Етап 2	Етап 3	Всього
У тисячах гривень	(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненними активами)		(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненними активами)	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом								
На 1 січня 2020 р	(2,700)	(4)	-	(2,704)	766,018	59,027	2,825	827,870
Переведення:								
- в очікувані кредитні збитки за весь строк інструменту (з Етапу 1 до Етапу 2)	493	(961)	-	(468)	(55,240)	55,240	-	-
- у кредитно-знецінені активи (з Етапу 1 та Етапу 2 до Етапу 3)	41	3	(3,321)	(3,277)	(24,368)	(7,326)	31,694	-
- в очікувані кредитні збитки за 12 місяців (з Етапу 2 та Етапу 3 до Етапу 1)	-	-	-	-	37,008	(37,008)	-	-
- в очікувані кредитні збитки за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику (з Етапу 3 до Етапу 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Чиста зміна дебіторської заборгованості за новими створеними або придбаними у 2020 році інструментами	(1,032)	-	-	(1,032)	473,379	-	-	473,379
Зміни за рахунок вилучення об'єкту лізингу	-	-	-	-	-	-	(12,800)	(12,800)
Інші зміни включаючи зміни суми нарахованих процентів, виплати за дебіторською заборгованістю та курсові різниці	1,206	(20)	90	1,276	(163,551)	(19,213)	(7,929)	(190,693)
Всього змін, що мають вплив на відрахування до оціночного резерву під кредитні збитки за період	708	(978)	(3,231)	(3,501)	267,228	(8,307)	10,965	269,886
Списано протягом 2020 року	-	-	1,199	1,199	-	-	(1,199)	(1,199)
На 31 грудня 2020 р	(1,992)	(982)	(2,032)	(5,006)	1,033,246	50,720	12,591	1,096,557

8 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Далі показані зміни у сумі резерву на знецінення дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом у 2018 році:

	Оціночний резерв під кредитні збитки				Валова балансова вартість			Всього
	Етап 1	Етап 2	Етап 3	Всього	Етап 1	Етап 2	Етап 3	
У тисячах гривень	(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненими активами)		(ОКЗ за 12 місяців)	(ОКЗ за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику)	(ОКЗ за весь строк за кредитно-знеціненими активами)	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом								
На 1 січня 2019 р	(2,077)	(162)	(4,328)	(6,567)	646,030	83,810	54,384	784,224
Переведення:								
- в очікувані кредитні збитки за весь строк інструменту (з Етапу 1 до Етапу 2)	35	(5)	-	30	(97,684)	97,684	-	-
- у кредитно-знецінені активи (з Етапу 1 та Етапу 2 до Етапу 3)	-	-	-	-	(2,648)	-	2,648	-
- в очікувані кредитні збитки за 12 місяців (з Етапу 2 та Етапу 3 до Етапу 1)	-	107	-	107	6,679	(6,679)	-	-
- в очікувані кредитні збитки за весь строк при значному підвищенні кредитного ризику (з Етапу 3 до Етапу 2)	-	(4)	-	(4)	-	-	-	-
Чиста зміна дебіторської заборгованості за новими створеними або придбаними у 2020 році інструментами	(1,257)	-	-	(1,257)	470,065	-	-	470,065
Зміни за рахунок вилучення об'єкту лізингу	-	-	-	-	-	-	(7,233)	(7,233)
Інші зміни включаючи зміни суми нарахованих процентів, виплати за дебіторською заборгованістю та курсові різниці	599	60	(487)	172	(256,424)	(115,788)	(49,392)	(421,604)
Всього змін, що мають вплив на відрахування до оціночного резерву під кредитні збитки за період	(623)	158	(487)	(952)	119,988	(24,783)	(53,977)	48,461
Списано протягом 2019 року			4,815	4,815			(4,815)	(4,815)
На 31 грудня 2019 р	(2,700)	(4)	-	(2,704)	766,018	59,027	2,825	827,870

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом фактично забезпечена активами у лізингу, оскільки право на актив переходить до Компанії у разі порушення контрагентом зобов'язань за договором.

8 Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (продовження)

Нижче розкрито ступінь забезпечення заставою активів 2 та 3 Етапів відповідно до моделі знецінення фінансових активів, які застосовує Компанія, станом на 31 грудня 2020:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, забезпечена:				
- технічні засоби	35,699	85,836	24,598	15,896

Нижче розкрито ступінь забезпечення заставою активів 2 та 3 Етапів відповідно до моделі знецінення фінансових активів, які застосовує Компанія, станом на 31 грудня 2019:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, забезпечена:				
- технічні засоби	58,286	93,023	4,649	4,114

9 Деривативні інструменти

Договори фінансового лізингу Компанії, які передбачають її право на отримання дебіторської заборгованості, містять валютний деривативний інструмент, який, відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», відповідає визначенню похідного фінансового інструмента. Такий похідний фінансовий інструмент відокремлюється та оцінюється за справедливою вартістю станом на кожну звітну дату.

Компанія оцінила справедливую вартість деривативних інструментів в сумі 6,597 тисяч гривень (станом на 31.12.2019: 12,954 тисяча гривень) за моделлю Блека-Шольца для оцінки вартості деривативів і визнала її у складі активів компанії.

	31 грудня 2020 р. – для інструментів з прив'язкою до дол. США	31 грудня 2020 р. – для інструментів з прив'язкою до євро
Справедлива вартість опціону, тисяч гривень	5,000	1,597
в тому числі:		
- справедлива вартість деривативних інструментів зі строком виконання до 1 року	1,354	93
- справедлива вартість деривативних інструментів зі строком виконання від 1 до 5 років	3,646	1,504

Нижче показано зміни справедливої вартості деривативних інструментів за 2020 рік:

У тисячах гривень	
Справедлива вартість деривативних інструментів на 31 грудня 2019 р.	12,954
Зміна справедливої вартості деривативних інструментів, що відображена в звіті про фінансовий результат	(6,357)
Справедлива вартість деривативних інструментів на 31 грудня 2020	6,597

9 Деривативні інструменти (продовження)

Для оцінки справедливої вартості деривативних інструментів Компанія застосовувала наступні судження станом на 31.12.2020:

<i>всі показники зазначені у відсотках</i>	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Волатильність гривні до долл. США	15.22%	14.77%
Волатильність гривні до євро	17.48%	17.29%
Безризикова ставка (1 рік / 5 років) долл. США	0.1%/0.36%	1.6% / 1.69%
Безризикова ставка (1 рік / 5 років) євро	-0.76%/-0.72%	-0.66% / -0.45%
Безризикова ставка (1 рік / 5 років) грн	10.49%/11.13%	11.97%/10.81%

Нижче показано аналіз чутливості справедливої вартості деривативних інструментів до змін в основних припущеннях станом на 31.12.2020 року:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2020р. – для інструментів з прив'язкою до дол. США	31 грудня 2020 р. - для інструментів з прив'язкою до євро
Зростання / зниження волатильності на 1 п.п.	644/(577)	279/(231)
Збільшення / зменшення безризикової ставки в іноземній валюті на 1 п.п.	418/(367)	200/(165)
Збільшення / зменшення безризикової ставки в національній валюті на 1 п.п.	(393)/454	(181)/ 227

Нижче показано аналіз чутливості справедливої вартості деривативних інструментів до змін в основних припущеннях станом на 31.12.2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2019 р. – для інструментів з прив'язкою до дол. США	31 грудня 2019 р. - для інструментів з прив'язкою до євро
Зростання / зниження волатильності на 1 п.п.	1,468/(1,398)	599/(548)
Збільшення / зменшення безризикової ставки в іноземній валюті на 1 п.п.	1,573/(1,406)	565/(485)
Збільшення / зменшення безризикової ставки в національній валюті на 1 п.п.	(1,530)/1,756	(531)/640

В основі наведеного вище аналізу чутливості – зміна в одному припущенні при незмінності всіх інших припущень. На практиці така ситуація є малоімовірною, і зміни у певних припущеннях можуть корелюватися.

10 Передоплати та інша дебіторська заборгованість

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Аванси за технічні засоби для передачі в лізинг та послуги видані	6,168	5,093
Витрати майбутніх періодів	6,704	5,152
Інша дебіторська заборгованість	961	2,886
Всього передоплат та іншої дебіторської заборгованості	13,833	13,131

11 Зобов'язання за кредитами

Зобов'язання компанії були деноміновані в наступних валютах:

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Зобов'язання деноміновані в:		
- долар США	415,889	487,205
- євро	374,469	271,525
- українська гривня	203,557	86,415
Всього зобов'язань	993,915	845,145

У таблиці нижче наведено аналіз чистого боргу та рухів зобов'язань в групі виходячи з фінансової діяльності за кожний період відповідно. Предмети цих зобов'язань - це ті, які відображаються як фінансування у звіті про рух грошових коштів.

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити
Залишкова вартість на 31 грудня 2018 р.	723,643
Надходження позикових коштів	1,154,025
Погашення позикових коштів	(919,048)
Сплата відсотків	(46,010)
Нарахування відсотків	45,839
Прибуток від визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю (дисконт)	(16,423)
Амортизація дисконту	2,385
Вплив зміни валютного курсу	(99,266)
Залишкова вартість на 31 грудня 2019 р.	845,145
Надходження позикових коштів	859,371
Погашення позикових коштів	(882,567)
Сплата відсотків	(52,281)
Нарахування відсотків	51,984
Амортизація дисконту	7,437
Вплив зміни валютного курсу	164,826
Залишкова вартість на 31 грудня 2020 р.	993,915

Станом на 31 грудня 2020 року Компанія мала наступні зобов'язання за кредитами:

Номинальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 лютого 2018 року складає 5 171 тисяч доларів США (31 грудня 2019 року: 8 271 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 146 208 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 195 909 тисяч гривень). Кредит деномінований в доларі США, має номинальну та ефективну відсоткову ставку 4.87% та 5.07% відповідно. Кредит дійсний до 5 грудня 2022 року.

Номинальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 червня 2018 року складає 1 674 тисяч доларів США (31 грудня 2019 року: 2 270 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 47 332 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 53 768 тисяч гривень). Кредит деномінований в доларі США, має номинальну та ефективну відсоткову ставку 5.14% та 5.58% відповідно. Кредит дійсний до 05 січня 2023 року.

Номинальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 27 грудня 2018 року складає 861 тисяч доларів США (31 грудня 2019 року: 1 236 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 24 344 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 29 276 тисяч гривень). Кредит деномінований в доларі США, має номинальну та ефективну відсоткову ставку 5.75% та 5.99% відповідно. Кредит дійсний до 30 грудня 2022 року.

11 Зобов'язання за кредитами (продовження)

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 16 січня 2019 року складає 355 тисяч євро (31 грудня 2019 року: 497 тисяч євро), що на звітну дату становить 12 333 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 13 132 тисяч гривень). Кредит деномінований в євро, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 3.91% та 6.43% відповідно. Кредит дійсний до 29 грудня 2023 року.

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 листопада 2019 року складає 5 575 тисяч євро (31 грудня 2019 року: 7 760 тисяч євро), що на звітну дату становить 193 673 тисячі гривень (31 грудня 2019 року: 205 035 тисяч гривень). Кредит деномінований в євро, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 3.01% та 5.71% відповідно. Кредит дійсний до 31 жовтня 2024 року.

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 11 грудня 2019 року складає 1 419 тисяч євро (31 грудня 2019 року: 2 500 тисяч євро), що на звітну дату становить 49 295 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 66 055 тисяч гривень). Кредит деномінований в євро, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 2.4% та 5.65% відповідно. Кредит дійсний до 6 грудня 2023 року.

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 6 листопада 2019 року складає 1 450 тисяч доларів США (31 грудня 2019 року: 2 650 тисяч доларів), що на звітну дату становить 40 998 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 62 768 тисяч гривень). Кредит деномінований в доларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 5.14% та 6.15% відповідно. Кредит дійсний до 31 жовтня 2023 року.

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 17 грудня 2019 року складає 2 834 тисячі доларів США (31 грудня 2019 року: 5 500 тисяч доларів США), що на звітну дату становить 80 130 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 130 274 тисячі гривень). Кредит деномінований в доларі США, має номінальну та ефективну відсоткову ставку 4.88% та 5.78% відповідно. Кредит дійсний до 6 листопада 2023 року.

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 15 грудня 2020 року складає 3 700 тисяч євро (31 грудня 2019 року: 0), що на звітну дату становить 128 537 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 0). Кредит деномінований в доларі США, має номінальну та ефективну відсоткові ставки 2.05%. Кредит дійсний до 30 вересня 2025 року.

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий 15 грудня 2020 року складає 2 700 тисяч доларів США (31 грудня 2019 року: 0), що на звітну дату становить 76 341 тисячу гривень (31 грудня 2019 року: 0). Кредит деномінований в доларі США, має номінальну та ефективну відсоткові ставки 1.29%. Кредит дійсний до 31 грудня 2021 року.

Номінальна вартість заборгованості за кредитом, що наданий АТ «УКРСИББАНК» 7 квітня 2017 року станом на кінець звітного періоду складає 203 557 тисяч гривень (31 грудня 2019 року: 86 415 тисяч гривень). Кредит деномінований в гривні, має номінальні відсоткові ставки 10.5-21.5% та ефективну відсоткову ставку 13.64% відповідно. Кредит дійсний до 12 вересня 2025 року. Станом на 31 грудня 2020 року кредит є забезпечений корпоративною гарантією від Caterpillar Financial Services Corporation.

Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року зобов'язання за кредитами не забезпечені заставою. Строк погашення позикових коштів Компанії та їх справедлива вартість представлені в Примітці 18 та 20 відповідно.

12 Інші зобов'язання

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Аванси отримані	7,174	4,717
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	448	1,566
Всього фінансової кредиторської заборгованості	7,622	6,283
Зобов'язання з фінансового лізингу	442	484
Інші зобов'язання	324	433
Всього інші зобов'язання	8,388	7,200

12 Інші зобов'язання (продовження)

Справедлива вартість фінансової кредиторської заборгованості на 31 грудня 2020 та 31 грудня 2019 приблизно дорівнює її балансовій вартості на вказані дати.

13 Адміністративні витрати

У тисячах українських гривень	2020 рік	2019 рік
Витрати на заробітну плату	3,747	3,793
Аудиторські послуги	1,844	1,383
Витрати на послуги від материнської компанії та компаній під контролем	1,288	3,876
Юридичні послуги	1,230	1,863
Непрямі адміністративні витрати на повернення техніки	972	1,813
Витрати на оренду	729	668
Банківські комісії	594	504
Витрати на страхування	218	1,376
Інші витрати	2,158	2,696
Всього адміністративних витрат	12,780	17,972

14 Інші операційні доходи/(витрати)

У тисячах українських гривень	2020 рік	2019 рік
Дохід від штрафних санкцій	3,101	1,952
Дохід від продажу конфіскованої техніки	2,102	1,591
Інші доходи	414	(1,108)
(Збиток)/дохід від реалізації іноземної валюти	(1,164)	(836)
Витрати на страхування техніки	(8,980)	(7,964)
Всього інших операційних доходів/(витрат)	(4,527)	(6,365)

15 Прибуток / (збиток) від курсових різниць, чиста сума

У тисячах українських гривень	2020 рік	2019 рік
Прибуток / (збиток) від курсових різниць за дебіторською заборгованістю за фінансовим лізингом (операційні витрати)	174,652	(104,039)
Прибуток / (збиток) від курсових різниць за позиковими коштами, чиста сума (неопераційні витрати)	(164,826)	99,266
Прибуток / (збиток) від курсових різниць за грошовими коштами (операційні витрати)	8,351	(1,207)
Всього прибутку / (збитку) від курсових різниць, чиста сума	18,177	(5,980)

16 Податки на прибуток

Звірка податкових витрат та фінансового результату, помноженого на ставку оподаткування

У тисячах українських гривень	2020 рік	2019 рік
Поточний податок	5,295	4,806
Відстрочений податок	-	-
Витрати/(дохід) з податку на прибуток за рік	5,295	4,806

Доходи Компанії за 2020 та 2019 роки оподатковувались податком на прибуток за ставкою 18%.

16 Податки на прибуток (продовження)

Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

У тисячах українських гривень	2020 рік	2019 рік
Прибуток/(збиток) до оподаткування	43,814	40,652
Теоретична сума оподаткування за встановленою законом ставкою податку 18 %	7,887	7,317
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Зміна резерву під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом	630	(571)
- Використання раніше невизнаного відстроченого податкового активу пов'язаного з накопиченими процентними витратами, які не оподатковуються з огляду на обмеження за правилами тонкої капіталізації	(3,222)	(1,940)
Витрати з податку на прибуток за рік	5,295	4,806

17 Умовні та інші зобов'язання

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Компанії у зв'язку з її діяльністю та операціями в рамках цієї діяльності. Останні події в Україні свідчать про те, що контролюючі органи можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства, отже, існує можливість того, що операції та діяльність Компанії, які в минулому не оскаржувались, будуть оскаржені. У результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Трансфертне ціноутворення. З 23 травня 2020 року набули чинності нові правила трансфертного ціноутворення в Україні. Згідно з правилами трансфертного ціноутворення, введеними в дію в 2017 році, операції вважаються контрольованими для цілей трансфертного ціноутворення, якщо обсяг всіх операцій з одним і тим же контрагентом перевищує 10 000 тисяч гривень (за вирахуванням непрямих податків) за умови, що загальна сума річного доходу платника податку перевищує 150 000 тисяч гривень (за вирахуванням непрямих податків).

Наступні зовнішньоекономічні господарські операції, що можуть впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств платника податків визначені контрольованими операціями:

- господарські операції із пов'язаними сторонами-нерезидентами України (поріг для визнання осіб пов'язаними через володіння однією особою корпоративних прав іншої юридичної особи збільшено з 20 до 25 %. Разом із фізичними та юридичними особами пов'язаними особами можуть також визнаватись утворення без статусу юридичної особи, детальне визначення пов'язаних осіб регламентується пп. 14.1.159 Податкового кодексу);
- реалізація товарів через комісіонерів-нерезидентів;
- операції з резидентами, визначеними Кабінетом Міністрів України, за такими критеріями:
- держав (територій), де ставка податку на прибуток підприємств є нижчою такої ставки в Україні на не менше 5 процентних пунктів,
- держав, які не уклали з Україною міжнародних угод, що містять положення про обмін інформацією;

17 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

- операції, що здійснюються з нерезидентами, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок). Перелік організаційно-правових форм таких нерезидентів в розрізі держав (територій) затверджується КМУ;
- операції (у тому числі внутрішньогосподарські розрахунки), що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні;
- операції між пов'язаним сторонами через посередника-непов'язану сторону вважається контрольованою, якщо такий посередник не виконує істотні функції, не використовує суттєві активи і не несе значні ризики щодо таких операцій.

Починаючи з 23.05.2020 до переліку господарських операцій включено операції з передання українською компанією своїх функцій разом з матеріальними та/або нематеріальними активами (або без них), вигодами, ризиками та можливостями нерезиденту, у результаті чого відбувається зменшення рівня доходу та/або фінансового результату платника податків. Такі операції контролюватимуться у разі коли у взаємовідносинах між непов'язаними особами відповідне передання здійснювалося би з певною компенсацією, навіть якщо таку операцію документально не оформлено та/або не відображено у бухгалтерському обліку.

Починаючи з 23.05.2020 потрапляють під контроль та «30% коригування» не тільки витрати, а й доходи, отримані в неконтрольованих операціях, з нерезидентами зі списків Кабінету Міністрів України. Такі доходи також необхідно підтверджувати на відповідність принципу «втягнутої руки», інакше платник податків буде зобов'язаний відобразити податкову різницю.

Строк подання звіту про контрольовані операції за 2020 рік - до 1 жовтня року 2021 року, а подання документації з трансфертного ціноутворення - не пізніше 1 місяця з дати запиту податкового органу (у разі його надходження), як передбачено Податковим кодексом.

Запроваджується трирівнева структура звітності з ТЦУ (вартісні критерії для подання звітності (сума консолідованого доходу групи за фінансовий рік, що передує звітному): майстер-файл – 50 млн євро, звіт у розрізі країн (CbCR) – 750 млн євро):

Майстерфайл – Перший звітний період - фінансовий рік, який закінчується в 2021р. Подається державною мовою протягом 90 днів із дня отримання запиту, який може надійти не раніше ніж через 12 місяців після закінчення фінансового року групи і не пізніше ніж 36 місяців, відповідно; штраф за неподання – до 300 прожиткових мінімумів;

CbCR – Перший звітний період - фінансовий рік, який закінчується в 2021р., але не раніше, ніж рік, в якому укладено багатосторонню угоду про автоматичний обмін міждержавними звітами. Подається протягом 12 місяців після закінчення фінансового року встановленого материнською компанією групи, або календарного року; штраф за неподання – до 1 000 прожиткових мінімумів;

Запроваджено також нову форму звітності – Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній. Подається до 1 жовтня року, що настає за звітним; штраф за неподання – до 50 прожиткових мінімумів; вперше подається у 2021 році за 2020-й.

Запроваджується оподаткування 15%-м податком на доходи нерезидентів виплат, прирівняних до дивідендів (так звані «конструктивні» дивіденди), серед яких – суми коригування за методологією ТЦУ щодо операцій з придбання/реалізації товарів (робіт, послуг) та щодо доходів у вигляді платежів за цінні папери (корпоративні права).

В 2020 році Компанія подала звіти з ТЦУ за 2019 рік. Кінцевий термін подання звіту про контрольовані операції за 2020 рік – 1 жовтня 2021 року. Податкові органи мають право вимагати від суб'єктів господарювання надавати документацію з трансфертного ціноутворення для обґрунтування проведення відповідних операцій за правилом «втягнутої руки» з 1 жовтня 2021 року.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітні дати його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та готове відстоювати позицію Компанії з податкових питань, втім не виключено, що податкові органи можуть не погоджуватися з таким тлумаченням.

18 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Компанії включає в себе управління фінансовими ризиками, а також операційними та юридичними ризиками. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є мінімізація пов'язаних із ними втрат, що досягається за рахунок постійного моніторингу, визначення лімітів ризику й нагляду за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Компанія наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик повного або часткового невиконання контрагентом зобов'язань за договором, що призводить до фінансових збитків Компанії. Кредитний ризик виникає в результаті надання Компанією лізингових послуг, що включає в себе фінансування купівлі технічних засобів, а також фінансування інших послуг (наприклад, проведення реєстрації технічного засобу, оформлення страхового полісу та ін.).

Максимальний рівень кредитного ризику Компанії відображається в балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан.

У тисячах українських гривень	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом (Примітка 8)	1,091,551	825,166
- Довгострокова	539,127	481,337
- Короткострокова	552,424	343,829
Деривативні інструменти (Примітка 9)	6,597	12,954
Грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 0)	32,883	110,878
- Залишки на банківських рахунках до запитання та строкові депозити з початковим строком розміщення до трьох місяців	32,883	110,878
Загальна максимальна сума кредитного ризику	1,131,031	948,998

Вплив можливого взаємозаліку активів та зобов'язань для зменшення потенційного рівня кредитного ризику є незначним. Компанія не застосовує заставне забезпечення для мінімізації кредитного ризику, при цьому Компанія володіє правом власності на предмет лізингу протягом строку дії договору та може передати його лізингоодержувачу наприкінці строку дії договору за умови виконання лізингоодержувачем всіх взятих за договором зобов'язань.

В рамках управління кредитним ризиком Компанія встановлює ліміти на суму ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом (індивідуальний кредитний ризик) або групою контрагентів (портфельний кредитний ризик). Такі ризики контролюються на щомісячній основі, ліміти регулярно переглядаються і затверджуються, проте не рідше рази на рік. Управління індивідуальним кредитним ризиком включає в себе проведення детального аналізу кредитоспроможності контрагента, його фінансового стану та ретельне документування результатів такого аналізу. Рішення щодо надання фінансування приймається виключно у відповідності до чіткого розподілу повноважень між учасниками процесу. Матриця повноважень затверджується на рівні Caterpillar Financial Service Corporation.

Фінансування контрагента розглядається та погоджується Департаментом кредитних ризиків.

Компанія здійснює постійний моніторинг дебіторської заборгованості за договорами лізингу у розрізі строків затримки платежів. Практика раннього реагування на виникнення проблем з погашення місячного платежу передбачає проведення переговорів із контрагентом, встановлення причин, що призвели до несвоєчасного виконання зобов'язань за договором лізингу. В залежності від озвучених причин, Компанія приймає рішення щодо можливості перегляду існуючих умов договору або щодо повернення за погодженням із контрагентом предмету лізингу.

Детальна інформація щодо обсягів простроченої заборгованості наведена в Примітці 7.

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Оцінка очікуваних кредитних збитків (ОКЗ). Очікувані кредитні збитки – це оцінка приведеної вартості майбутніх недоотриманих грошових коштів, зважена з урахуванням імовірності (тобто середньозважена величина кредитних збитків із використанням відповідних ризиків настання дефолту в певний період часу в якості вагових коефіцієнтів). Оцінка очікуваних кредитних збитків є об'єктивною та визначається шляхом встановлення діапазону можливих наслідків. Очікувані кредитні збитки оцінюються на основі чотирьох компонентів, які використовує Компанія: ймовірність дефолту, сума заборгованості на момент дефолту, збиток у разі дефолту та ставка дисконтування.

Сума заборгованості на момент дефолту – це оцінка ризику на майбутню дату дефолту з урахуванням очікуваних змін у сумі ризику після завершення звітного періоду, включаючи погашення основної суми боргу і сплату процентів, та очікуване використання коштів за кредитними зобов'язаннями.

Ймовірність дефолту (PD) – це оцінка ймовірності настання дефолту протягом певного періоду часу. Збиток у разі дефолту (LGD) – це оцінка збитку, що виникає у випадку дефолту. Вона заснована на різниці між договірними грошовими потоками до виплати і потоками, які кредитор очікує отримати, у тому числі від реалізації забезпечення. Зазвичай, цей показник виражається в процентах від заборгованості на момент дефолту (EAD). Очікувані збитки дисконтуються до приведеної вартості на кінець звітного періоду. Ставка дисконтування – це ефективна процентна ставка (ЕПС) за фінансовим інструментом або її приблизна величина.

Загалом очікувані кредитні збитки дорівнюють добутку цих чотирьох параметрів кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки визначаються шляхом прогнозування параметрів кредитного ризику (заборгованість на момент дефолту, ймовірність дефолту та збиток у разі дефолту) для кожного майбутнього року протягом строку дії кожного окремого фінансового активу чи сукупного сегмента. Ці три компоненти перемножуються та коригуються на ймовірність продовження дії інструмента (тобто чи була погашена заборгованість, або відбувся дефолт у попередньому місяці). Завдяки цьому розраховуються очікувані кредитні збитки для кожного майбутнього періоду, які потім дисконтуються до звітної дати та підсумовуються.

Очікувані кредитні збитки моделюються за весь строк дії інструмента. Весь строк дії інструмента дорівнює залишковому строку дії договору до терміну погашення боргових інструментів з коригуванням на непередбачуване дострокове погашення, якщо таке має місце.

В моделі управління «Очікувані кредитні збитки за весь строк» оцінюються збитки, які виникають у результаті настання всіх можливих подій дефолту протягом залишкового строку дії інструмента.

Оцінка керівництвом очікуваних кредитних збитків для підготовки цієї фінансової звітності основана на оцінках на визначений момент часу, а не на оцінках за весь цикл, що, як правило, використовуються для регуляторних цілей. В оцінках використовується прогнозна інформація. Отже, ОКЗ відображають зважену з урахуванням імовірності динаміку основних макроекономічних змінних, які впливають на кредитний ризик.

Моделювання ОКЗ є однаковим для придбаних та створених кредитно-знецінених фінансових активів (РОСІ), за винятком того, що (а) валова балансова вартість і ставка дисконтування визначаються на основі грошових потоків, які могли бути отримані при первісному визнанні активу, а не на основі передбачених договором грошових потоків, та (б) ОКЗ - це завжди ОКЗ за весь строк. Придбані чи створені кредитно-знецінені фінансові активи – це фінансові активи, що були знецінені на момент первісного визнання, наприклад, знецінені кредити, придбані в результаті об'єднання бізнесу в минулому.

Для оцінювання ймовірності дефолту Компанія визначає дефолт як ситуацію, за якої ризик відповідає одному чи декільком із нижчезазначених критеріїв:

- прострочення позичальником договірних платежів перевищує 90 днів;
- міжнародні рейтингові агентства включають позичальника до класу рейтингів дефолту;
- позичальник відповідає нижчезазначеним критеріям імовірної неплатоспроможності:
 - позичальник є неплатоспроможним;
 - позичальник порушив фінансову(-і) умову(-и);
 - зростає ймовірність того, що позичальник почне процедуру банкрутства.

Для цілей розкриття інформації Компанія привела визначення дефолту в повну відповідність визначенню кредитно-знецінених активів. Вищезазначене визначення дефолту застосовується до всіх категорій фінансових активів Компанії.

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Рівень очікуваних кредитних збитків, що визнаються у цій фінансовій звітності, залежить від факту значного підвищення кредитного ризику позичальника після первісного визнання. Цей підхід заснований на триетапній моделі оцінки очікуваних кредитних збитків. Етап 1 – для фінансового інструмента, який не є кредитно-знеціненим при первісному визнанні і за яким не відбулося значного підвищення кредитного ризику після первісного визнання, оціночний резерв під кредитні збитки створюється на основі 12-місячних очікуваних кредитних збитків. Етап 2 – якщо після первісного визнання виявлено значне підвищення кредитного ризику, фінансовий інструмент переводиться в Етап 2, проте поки що не вважається кредитно-знеціненим.

Оціночний резерв під кредитні збитки створюється на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк. Етап 3 – якщо фінансовий інструмент є кредитно-знеціненим, він переводиться в Етап 3. Оціночний резерв під кредитні збитки створюється на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк. У результаті переведення активу в Етап 3 організація припиняє визнавати процентний дохід на основі валової балансової вартості та під час розрахунку процентного доходу застосовує до балансової вартості ефективну процентну ставку активу за вирахуванням очікуваних кредитних збитків.

За наявності доказів того, що критерії значного підвищення кредитного ризику більше не виконуються, інструмент переводиться назад в Етап 1. Якщо ризик було переведено в Етап 2 на основі якісної характеристики, Компанія здійснює моніторинг цієї характеристики, щоб переконатися в її збереженні чи зміні.

Очікувані кредитні збитки за придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами завжди оцінюються за весь строк. Отже, Компанія визнає тільки кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках за весь строк.

Концентрація кредитних ризиків. Компанія контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі звітів, в яких містяться дані про контрагентів із загальною сумою заборгованості понад 1% від загальних активів Компанії.

Станом на 31 грудня 2020 року заборгованість 5 контрагентів за договорами фінансового лізингу, яка перевищувала по кожному окремому контрагенту 5% від загальних активів компанії, на 31 грудня 2020 року склала 593,918 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року склала 567,778 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2020 грошові кошти та їх еквіваленти, які належать Компанії, розміщені в 2 банках (на 31 грудня 2019 року - в 3), що є результатом диверсифікації Компанією концентрації кредитного ризику.

Ринковий ризик. Ринковий ризик виникає внаслідок відкритих позицій іноземних валют та процентних активів та зобов'язань.

Висвітлена нижче чутливість до ринкових ризиків базується на зміні одного фактору при незмінності решти факторів. На практиці таке трапляється вкрай рідко, окрім того, зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну іноземних валют.

Валютний ризик. Керівництво здійснює постійний моніторинг валютного ризику. Для зниження валютного ризику договори фінансового лізингу між Компанією та клієнтами мають прив'язку до еквіваленту валюти, що дає можливість контролювати можливі збитки від зміни обмінного курсу.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Компанії станом на кінець звітного періоду:

У тисячах українських гривень	31 грудня 2020 р.			31 грудня 2019 р.		
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Чиста балансова позиція
Українські гривні	204,155	(209,219)	(5,064)	93,314	(90,010)	3,304
Долари США	551,796	(416,199)	135,597	565,727	(489,893)	75,834
Євро	375,080	(376,119)	(1,039)	289,957	(271,525)	18,432
Всього	1,131,031	(1,001,537)	129,494	948,998	(851,428)	97,570

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку та збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют на кінець звітного періоду по відношенню до функціональної валюти Компанії при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах українських гривень	31 грудня 2020 р.	31 грудня 2019 р.
Зміцнення долара США на 20%	27,119	15,167
Послаблення долара США на 20%	(27,119)	(15,167)
Зміцнення євро на 20%	(207)	3,686
Послаблення євро на 20%	207	(3,686)

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку та збитку і капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют стосовно середньорічної суми, що наражалася на валютний ризик, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах українських гривень	Середня сума, що наражалася на валютний ризик протягом 2020 року	Середня сума, що наражалася на валютний ризик протягом 2019 року
Зміцнення долара США на 20%	21,143	9,366
Послаблення долара США на 20%	(21,143)	(9,366)
Зміцнення євро на 20%	1,739	4,064
Послаблення євро на 20%	(1,739)	(4,064)

Ризик процентної ставки. Ризик процентної ставки пов'язаний із впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на фінансовий стан Компанії та її грошові потоки. У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Компанії. До таблиці включено процентні фінансові активи та зобов'язання Компанії за балансовими сумами, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки, відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше:

У тисячах українських гривень	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
31 грудня 2020 р.			
Всього фінансових активів	585,307	545,724	1,131,031
Всього фінансових зобов'язань	(543,905)	(457,632)	(1,001,537)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2020 р.	41,402	88,092	129,494
31 грудня 2019 р.			
Всього фінансових активів	459,276	489,722	948,998
Всього фінансових зобов'язань	(343,070)	(508,358)	(851,428)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2019 р.	116,206	(18,636)	97,570

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Компанія здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових активах. Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими активами, за якими нараховуються проценти, свідчить, що середньозважені ставки в розрізі валют, в яких деномінована дебіторська заборгованість, були наступними:

Валюта	Станом на 31 грудня 2020	Станом на 31 грудня 2019
Українські гривні	19.22%	27.1%
Долари США	8.33%	8.6%
Євро	5.95%	6.0%

Моніторинг середньозважених процентних ставок за фінансовими зобов'язаннями, за якими нараховуються проценти, свідчить, що середньозважені ставки в розрізі валют, в яких деноміновані кредитні зобов'язання, були наступними:

Валюта	Станом на 31 грудня 2020	Станом на 31 грудня 2019
Українські гривні	13.64%	18.5%
Долари США	4.68%	5.5%
Євро	4.48%	5.7%

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – ризик, пов'язаний із неспроможністю Компанії своєчасно або повністю виконати власні фінансові зобов'язання. Для Компанії даний ризик пов'язаний в першу чергу із настанням умов, за яких довгострокове фінансування буде недоступним або може бути отриманим виключно за підвищеними процентними ставками.

Керівництво Компанії здійснює моніторинг прогнозів грошових потоків на щомісячній основі. Компанія прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із позикових коштів, кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості. Компанія інвестує кошти у диверсифіковані портфелі ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативно та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності. Портфель ліквідності Компанії складається з довгострокових кредитних ліній, наданих материнською компанією у іноземних валютах (долар США, євро).

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Компанії станом на 31 грудня 2020 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань за фінансовим лізингом (до вирахування майбутніх фінансових виплат), загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у звіті про фінансовий стан основані на дисконтованих грошових потоках.

У тисячах українських гривень	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Зобов'язання			
Зобов'язання за кредитами	574,609	480,318	1,054,927
Фінансова кредиторська заборгованість	7,622	-	7,622
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	582,231	480,318	1,062,549

18 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Компанії на 31 грудня 2019 року:

У тисячах українських гривень	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	Всього
Зобов'язання			
Зобов'язання за кредитами	393,231	486,726	879,957
Фінансова кредиторська заборгованість	6,283	-	6,283
Всього майбутніх платежів, включаючи майбутні виплати основної суми та процентів	399,514	486,726	886,240

19 Управління капіталом

Метою Компанії при управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи Компанії в якості безперервно функціонуючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам та вигоди іншим зацікавленим сторонам, та підтримання оптимальної структури капіталу для зменшення його вартості. Для підтримки чи коригування структури капіталу Компанія може коригувати суму дивідендів до виплати учасникам, повертати капітал учасникам, отримувати внески від учасників чи продавати активи для зменшення суми боргу. Сума капіталу, управління яким Компанія здійснювала станом на 31 грудня 2020 року включала капітал та довгострокове фінансування та становила – 614,590 тисяч гривень (на 31 грудня 2019 року 623,425 тисяч гривень).

Відповідно до вимог Цивільного кодексу Компанія повинна контролювати обсяг чистих активів та запобігати ситуації, коли протягом двох наступних років чисті активи будуть нижче, ніж сума статутного капіталу. У такому випадку наслідком є те, що Компанія повинна зменшити статутний капітал до рівня чистих активів. Станом на 31 грудня 2020 і 31 грудня 2019 року Компанія дотримувалася цієї норми.

20 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це техніки оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто ціни), або опосередковано (тобто визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються винятково на наявних на ринку даних (тобто оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні ринкові спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості

Активи та зобов'язання, які не відображаються за справедливою вартістю але справедлива вартість яких розкривається у звітності

Станом на 31 грудня 2020 року справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів та зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

У тисячах українських гривень	31 грудня 2020 р.	
	Рівень 3	Балансова вартість
Активи		
- Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1,141,436	1,091,551
Всього активів	1,141,436	1,091,551
Зобов'язання		
Позикові кошти		
- Банківські кредити	204,602	203,557
- Інші кредити	799,896	790,358
Всього зобов'язань	1,004,498	993,915

20 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 року справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів та зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю, була такою:

У тисячах українських гривень	31 грудня 2019 р.	
	Рівень 3	Балансова вартість
Активи		
- Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	854,891	825,166
Всього активів	854,891	825,166
Зобов'язання		
Позикові кошти		
- Банківські кредити	89,347	86,415
- Інші кредити	754,504	758,730
Всього зобов'язань	843,851	845,145

Справедлива вартість рівня 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів, які розміщуються за фіксованою процентною ставкою, базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

21 Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (б) боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; (в) інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; та (г) фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю. Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, поділяються на дві підкатегорії: (i) активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток в обов'язковому порядку; та (ii) активи, віднесені до цієї категорії під час або після первісного визнання. Крім того, дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом є окремою категорією. Усі фінансові активи та зобов'язання компанії оцінюються за амортизованою вартістю.

22 Події після дати балансу

Після звітної дати не відбулося жодних подій, окрім тих, інформація про які вже розкрита у цій фінансовій звітності.